

Nr 82.

Ankom till riksdagens kansli den 11 april 1919 kl. 1/2 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens deltagande i kostnaden för en partiell reglering av Siljan.

(4:e avd.)

Uti en till riksdagen den 7 mars 1919 avlåten proposition, nr 183, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels bemyndiga vattenfallsstyrelsen att, under iakttagande av de särskilda föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan komma att meddela, förbinda kronan, såsom ägare av Älvkarleby vattenfall med därtill hörande Stall-, Nygårds- och Masurforsarna samt av Tyttboforsen, att till utförande av partiell reglering av Siljan enligt av Dalälvens regleringsförening utarbetad plan lämna de bidrag, som jämlikt föreningens stadgar åligga ägare av vattenfall;

dels till bestridande av på staten belöpande andel av kostnaden för denna reglering under utgifter för kapitalökning för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 233,050 kronor, att utgå av lånemedel;

dels för fullgörande av de på staten belöpande förskottsinsatningar till regleringsföreningen, som betingas av att ägarna av obyggda fall i Dalälven icke äro skyldiga att omedelbart inbetala på

dessa fall belöpande andelar i regleringskostnaden, under utgifter för kapitalökning för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 135,000 kronor, att likaledes utgå av lånemedel;

dels ock, vid bifall härtill, besluta, att de i förslaget till 1920 års stat bland inkomsterna upptagna lånemedlen skola höjas, de under rubriken »I. Fast upplåning» upptagna med 233,050 kronor och de, som upptagits under rubriken »II. Tillfällig upplåning», med 135,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Genom ifrågavarande partiella reglering av Siljan skulle vid den nuvarande utnyttjade fallhöjden i Dalälven av 86.45 meter kunna uttagas ett ytterligare kraftbelopp av omkring 35 miljoner kilowattimmar och, sedan hela fallhöjden, omkring 135 meter, börjat utnyttjas, omkring 55 miljoner kilowattimmar. Kostnaden för den kraft, som erhålles genom denna partiella reglering, skulle bliva 0.39 respektive 0.25 öre per kilowattimme. Till jämförelse härmed må nämnas, att kostnaden för kraft, som framalstras genom värme, enligt av vattenfallsstyrelsen gjorda beräkningar bör för den närmaste tiden uppskattas till minst omkring 4 öre per kilowattimme samt att dylik kraft även vid normala kolpris betingar omkring 1.5—2 öre per kilowattimme.

Enligt de för Dalälvens regleringsförening gällande stadgar är det en förutsättning för att den av föreningen nu beslutade partiella regleringen av Siljan skall komma till stånd, att kronan — som enligt beslut av 1916 års riksdag inträtt i föreningen — förbinder sig att till företagets utförande lämna de bidrag, som enligt stadgarna åligga respektive fallägare.

Med hänsyn härtill och i betraktande jämväl av de ekonomiska fördelar, företaget synes medföra, har utskottet funnit sig böra tillstyrka förevarande förslag.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga vattenfallsstyrelsen att, under iakttagande av de särskilda föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan komma att meddela, förbinda kronan, såsom ägare av Älvkarleby vattenfall med därtill hörande Stall-, Nygårds- och Masurforsarna samt av Tyttboforsen, att till utförande av partiell reglering av Siljan enligt

av Dalälvens regleringsförening utarbetad plan lämna de bidrag, som jämlikt föreningens stadgar åligga ägare av vattenfall;

b) till bestridande av på staten belöpande andel av kostnaden för denna reglering under utgifter för kapitalökning för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 233,050 kronor;

c) för fullgörande av de på staten belöpande förskottsinsbetalningar till regleringsföreningen, som betingas av att ägarna av obebyggda fall i Dalälven icke äro skyldiga att omedelbart inbetala på dessa fall belöpande andelar i regleringskostnaden, under utgifter för kapitalökning för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 135,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av ifrågavarande anslagsbelopp kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva yttrande.

Stockholm den 11 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 81.